

Elintarviketeollisuuden tuotanto on vuodenvaihteen jälkeen hiukan elpynyt, mutta viennin tilanne ei ole kohentunut sen enempää elintarviketeollisuudessa kuin muillakaan aloilla. Kotimarkkinoilla on kuitenkin säilynyt kasvun aiheita ja elintarviketeollisuus on sinnitellyt mukana. Investoinnit ovat lisääntymässä ja ne vahvistanevat nyt kasvun pohjaa myös kulutusvetoisilla aloilla.

Kilpailutilanne on pysynyt elintarvikealalla tiukkana ja tuottajahinnat alenevat edelleen maataloutta lukuun ottamatta.

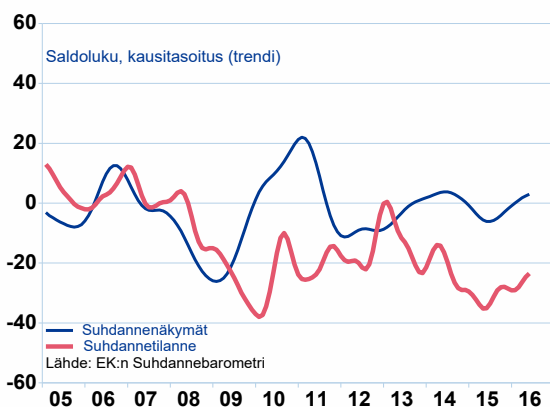
ELINTARVIKETUOTANTO KÄÄNTYI KASVUUN

Elintarviketeollisuuden suhdannenäkymät ovat alkuvuonna kohentuneet ja suhdannetilannekin yrittää heikolta tasoltaan ylöspäin. Tuotanto ei ole enää vähentynyt ja lähikuukausille odotetaan pientä kasvua.

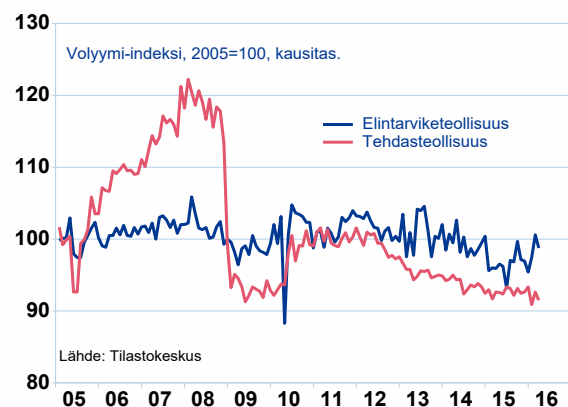
Kapasiteetti on myös laajemmin käytössä, eikä henkilöstön määrän odoteta enää vähentyvän. Tilauskanta on kuitenkin pysynyt normaalia heikompana.

Elintarviketeollisuuden tuotanto on alkuvuonna kehittynyt hiukan paremmin kuin tehdasteollisuus keskimäärin. Useimilla elintarvikealoilla heikko kehitys jatkuu, mutta mylly- ja leipomotuotteilla sekä rasvoilla tilanne on lievittynyt. Muiden elintarvikkeiden ryhmässä sekä juomissa alkuvuosi on myös ollut asteen parempi. Liikevaihdon lasku näyttää päättyneen, mutta varsinkin vientiliikevaihto jatkaa selvästi alentuneella tasolla.

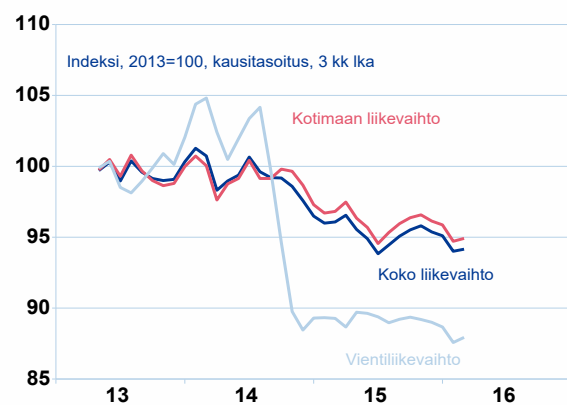
Elintarviketeollisuuden suhdanteet

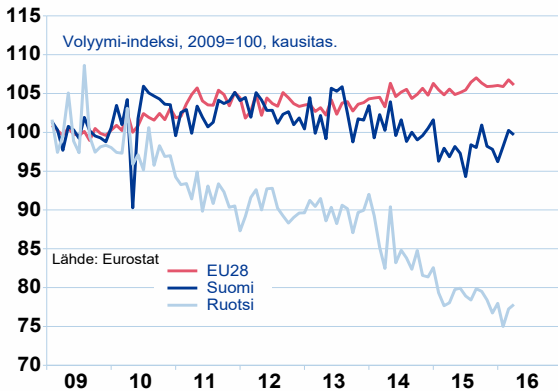
Elintarvike- ja tehdasteollisuuden tuotanto

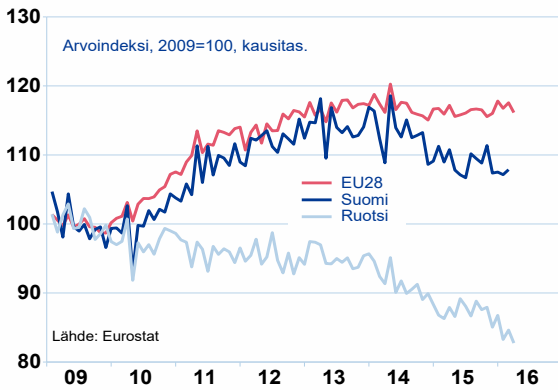
Elintarviketeollisuuden liikevaihdon kehitys

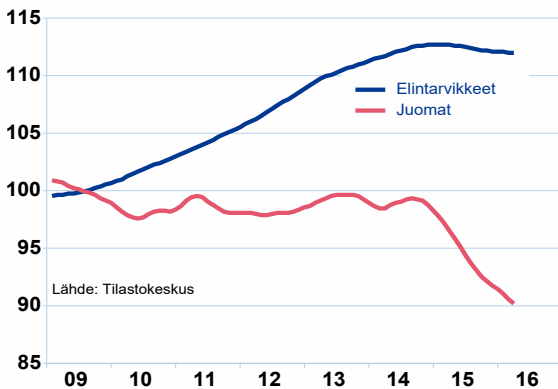
EU:n ja Suomen elintarviketeollisuustuotanto

EU:n ja Suomen elintarviketeollisuuden liikevaihto

Elintarviketeollisuuden palkkasummat

SUOMI KUROI EU-MAITA KIINNI

EU:n elintarviketuotanto ei ole viime kuukausina kasvanut ja ero elintarviketuotannon kasvuvauhdissa Suomen ja EU:n välillä on hiukan kaventunut. EU-maiden tuotanto vauhdittui vuonna 2013, kun Suomessa elintarviketeollisuus alkoi hiiptää. Ruotsissa elintarviketeollisuuden tuotanto on jäänyt jälkeen muiden maiden vauhdista jo 2000-luvun alusta lähtien. Lasku jyrkkenei vuodesta 2009 lähtien, eikä elpymisestä ole merkkejä.

Suomi ja Ruotsi jäivät EU:n vauhdista myös koko teollisuuden tasolla. Molemmat jäivät jälkeen, vaikka EU-maiden tuotanto ei edes ole kasvanut nopeasti. Se on volyymiltaan vasta saavuttanut vuoden 2005 tason. Ruotsissa koko teollisuuden tuotanto väheni aluksi samaan tapaan kuin Suomessa, mutta se alkoi kuitenkin elpyä vuodesta 2014 lähtien.

LIKEVAIHTOJEN VÄLINEN ERO SÄILYNYT

Elintarviketeollisuuden liikevaihto pysyi pitkään lähes samassa tahdissa EU-maiden kanssa. Erkaantuminen alkoi Venäjän viennin romahduksesta vuoden 2014 elokuussa. Tilanne on säilynyt samanlaisena vuoden vaihteesta, kun sekä EU-maiden että Suomen elintarviketeollisuudessa liikevaihto on polkenut paikallaan. Ruotsin elintarviketeollisuus on myös liikevaihdossa jäänyt muista maista jälkeen. Toisin kuin Suomessa, lasku on syntynyt nimenomaan kotimarkkinoilla.

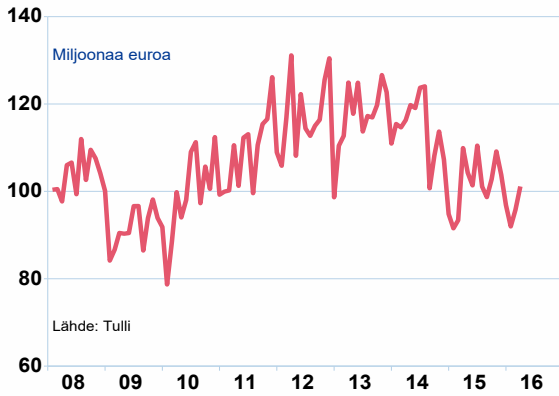
JUOMATEOLLISUUDEN PALKKASUMMA VÄHENTYY

Koko talouden palkkasumma on työttömyydestä huolimatta edelleen hienoisessa kasvussa ja teollisuudessa se on pysynyt lähes ennallaan. Elintarviketeollisuudessa palkkasumma sinnittelee edellisvuosien tasolla ja sen perusteella voi arvioida työttömyyden pysyneen kohtalaisesti aisoissa.

Juomateollisuudessa viime vuosien lasku on ollut dramaattinen. Tuoreimmat tiedot työllisyydestä ovat edelleen vuodelta 2014, mutta jo siinä vaiheessa juomateollisuuden työllisyys oli vähentynyt 8 % vuodesta 2012. Juomateollisuus työllistää 3 400 henkilöä ja alan osuus koko elintarviketeollisuuden työllisistä oli 9 % vuonna 2014.

Hallituksen toukokuussa julkistamat linjaukset alkoholilain uudistukseksi vaikuttavat lupaavilta ja rohkaisevat panostuksiin alan kehittämisessä. Viennin esteiden poistaminen, kustannustehokkuuden parantaminen ja matkustajatuonnin väheneminen voivat vaikuttaa positiivisesti myös alan työllisyysnäkömiin.

Elintarvikkeiden ja juomien vienti

LIHATUOTTEIDEN VIENNISSÄ PIENTÄ KASVUA

Elintarvikevienti väheni vuonna 2015 lähes 11 % Venäjän tuontikiellon ja maitotuotteiden alhaisen viennin vuoksi. Joillakin toimialoilla vienti elpyi, mutta kokonaistilanne ei ole juuri parantunut vuodenvaihteen jälkeen.

Maitotaloustuotteiden ja juustojen vienti oli maaliskuussa edelleen lähes puolet pienempää kuin ennen Venäjän tuontikieltoja. Se muodostaa silti yli kolmanneksen koko elintarvikealan viennistä. Viime vuoden keväällä kauppa lisääntyi lupaavasti, mutta kasvu hiipui ja lasku jatkuu edelleen. Lihatuotteiden vienti kehittyi vähitellen parempaan suuntaan, vaikka siipikarjatuotteissa kasvu vaihtui vuodenvaihteen jälkeen laskuksi. Leipien, leivonnaisten ja kakkujen vienti on hiukan noussut. Alkoholijuomien viennin kasvu jatkuu, mutta tislatuissa juomissa kasvu on kuitenkin hidastunut.

Ruotsin-vienti on noin neljännes elintarviketeollisuuden viennistä. Seuraavaksi tärkeimmät maat ovat Venäjä ja Viro noin 8 %:n osuuksillaan. Kasvua Ruotsin-viennissä oli maitotaloustuotteissa ja juustoissa, jotka muodostavat yli kolmanneksen elintarvikkeiden viennistä maahan. Myös lihatuotteiden ja alkoholijuomien vienti Ruotsiin on lisääntynyt paljon. Elintarvikkeiden vienti Viroon on sen sijaan vähentynyt.

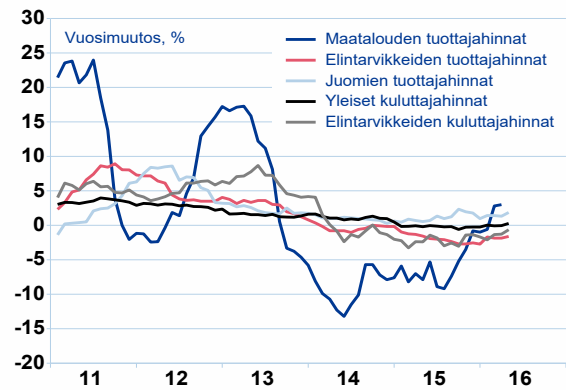
MAATALOUDEN TUOTTAJAHINNAT NOUSUSSA

Osa hinnoista alenee edelleen, mutta osa on kääntynyt jo nousuun. Jyrkimmin pudonneet maatalouden tuottajahinnat kohosivat maaliskuussa jo 3 % edellisvuodesta ja juomien tuottajahinnatkin kohosivat prosentin verran. Kuluttajahinnat keskimäärin kohosivat huhtikuussa hiukan edellisvuodesta, mutta elintarvikkeiden kuluttajahinnat laskivat edelleen. Elintarvikkeiden tuottajahinnat olivat vielä selvästi miinuksella.

Lisätiedot:

Johtaja Heli Tammivuori
heli.tammivuori@etl.fi
Puhelin 040 557 5667

Elintarviketeollisuuden tuottajahintojen kehitys

Kansainvälisissä vertailuissa elintarvikkeiden raaka-ainehintojen indeksit ovat hiukan nousseet, mutta vuosimuutokset ovat vielä osin reilustikin miinuksella.

EU:N SUHDANNEKYSELYSSÄ TASAISTA

EU:n elintarviketeollisuuden luottamusindikaattori on pysynyt pari vuotta normaalitasolla nollaviivan tuntumassa ja tilauskanta on myös keskimääräinen. Tuotanto-odotukset heikentyivät keväällä, mikä näkyikin alan tuotannossa. Toukokuussa odotuksia kuvaava luku oli selvästi parempi. Saldolukujen tasot olivat alhaisempia, mutta muuten tilanteen kehitys oli hyvin samanlainen myös koko teollisuudessa.

TIETOA ALASTA

Elintarviketeollisuus on Suomen suurin kulutustavaroiden valmistaja ja neljänneksi suurin teollisuudenala. Alan tuotannon bruttoarvo on **13,3 mrd. euroa**.

Elintarviketeollisuus on merkittävä työllistäjä. Alan palveluksessa on **38 000 henkeä** yhteensä noin 2 000 toimipaikassa. Yrityksistä 65 % työllistää korkeintaan viisi henkeä.

Elintarviketeollisuus nojaa kotimaisuuteen. Valmistettujen elintarvikkeiden kotimaisuusaste on keskimäärin **82 %**.

Elintarviketeollisuus on merkittävä viejä. Vuonna 2015 ruokia ja juomia vietiin **1,5 mrd. eurolla** ja tuotiin 4,5 mrd. eurolla.

Ruuan osuus kulutusmenoista on **12 %**, mikä on hieman alle EU:n keskiarvon.

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871
etl@etl.fi • www.etl.fi • Twitter: @ETL_fi